

TABOR

10-12 • 2011

Tabor

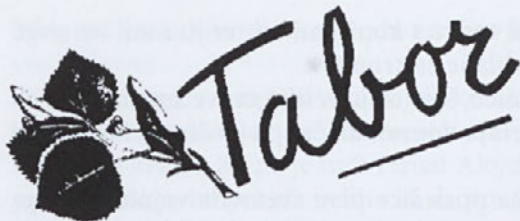

Skupina domobrancev na terenu (Zasebni arhiv)

VSEBINA

Moja mlada leta – Nace Kastelic	145
Živel je za Slovenijo – Lojze Peterle	153
Odšel je ponosen Slovenec – Ksenija Hočevar	155
Slovenija – I. K.	157
Rekvjem za organista – Karel Wolbank - Jožef Kočar	158
Voščilo	182
Nova postava – I. K.	183
Spoštovani	185
Srbski dobrovoljci, škofu dr. Gregoriju Rožmanu	186
Izreki	189
Novi obrazi – Stane Granda	190
Darovali so	192

*Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!*

Oktober–December 2011 • Ljubljana

Kastelic Nace

MOJA MLADA LETA

Rojen sem bil 20. kimovca leta 1927. Bil sem v družini deseti otrok. Še preden sem se jaz rodil sta umrli dve sestri in dva brata. Ko sem bil star šest mesecev, mi je zbolele mama zaradi noge. Zdravila se je v bolnišnici. Bog je hotel, da je ozdravela, skrbna mati. Med mamino boleznijo sta zame največ skrbela brat Janez in oče.

Bilo mi je sedem let, ko so me poslali v šolo. Učenje me je veselilo. Doma so bili mojega veselja srečni in imel sem vedno dovolj časa za učenje.

V mojem devetem letu se je starejši brat Janez poročil na posestvo Krevsovih, v Biško vas. Občutil sem Janezovo skrb, ko so mu partizani odvlekli ženo. Hvala Bogu, vrnila se je po štirih mesecih.

Jože, ko je prišel od vojakov si je izbral svoj poklic, orožnik. Po razsulu Jugoslavije je prišel domov, pa so ga Italijani poslali v internacijo. Ko je prišel iz internacije, so ga mobilizirali partizani, kakor brata Antona. Oba sta srečno ušla in se javila domobranski posadki v Novem mestu.

Brat France je odšel v šolo v Ljubljano. Po šoli je služil v Mirni peči in nato štiri mesece v Sodražici, odkoder je moral bežati v Ljubljano. Tudi jaz sem moral zapustiti dom in oditi k vojakom. Ostal je takrat doma še starejši brat Anton s sestro Mici.

V poletju meseca julija 1943 sta z bratom Antonom nakladala listje,

pa se je po nesreči dotaknil sestre s konicami vil ter jo ranil na nogi. Rana je bila nevarna in sledila je zastrupitev.

Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so jo rešili gotove smrti. Po dveh mesecih zdravljenja se je vrnila domov. Ta čas pa so divjali komunisti po naših vaseh.

Oče v starosti 65 let ima posledice prve svetovne vojne, muči ga revmatizem po sklepkih. Njegove roke so v dlaneh skrčene, v nogah pa ga mučijo krči. Za delo na kmetiji pa mora biti zdrav moški.

Pridne roke moje mame v starosti 59 let, ljubezen do svojih otrok ter neprestana skrb zanje, junaško prenaša in vedno prosi Boga za božje varstvo.

Moramo biti Bogu hvaležni, da smo vsi zdravi, vsi fantje – vojaki, domobranci.

Danes vem in se zavedam, da sem jo večkrat žalil, kakor tudi očeta. Kdaj jima bom dal za vse zadoščenje? Težka je misel, če se ne bom več vrnil k njim. To veliko preizkušnjo doživljam sedaj, ko sem več v duhu doma, kot pa tam kjer sem sedaj. Dokler sem bil doma nisem poslušal opominov staršev in bratov, ki so mi želeli dobro. Danes pa mi prihaja na misel ob kruhu bridkosti katerega ne peče in ne reže moja mati. To sta mi večkrat povedala brata France in Jože, da je kruh katerega reže človek sam – grenak.

Če bom potreben kot žrtev za narod, Boga in domovino, sem pripravljen tudi na to. In če se to zgodi, upam da bodo dobili zadoščenje moji starši, bratje in sestra, ko me bodo kropili.

Božja volja naj se zgodi!

Še otrok sem zapustil šolske klopi leta 1939, ko je bilo začetek vojne. Med tem časom sem bil doma, kjer sem pasel krave. Bil sem najmlajši zato sem moral ostati pri očetu in mami. Pa to ni bilo dolgo Vsem je znano, kdaj se je pričelo prikrito delovanje komunistov.

Spominjam se nekega večera, ko je mama pospravljala v kuhinji, pa pride neki moški s puško na rami in vpraša za očeta. Vprašal je tudi, če je bilo kaj Italijanov v vasi. Zahteval je žago in obljubil, da jo drugo jutro dobijo zunaj pred poslopjem. Drugo jutro seveda žage ni

bilo, pač pa je bilo znamenje, da vstajajo neki ljudje, ki mislijo, da je vse njihovo.

Čez par tednov za tem se začujejo koraki pred hišo in nato na oknu trkanje. Na vprašanje moje mame, »kdo je«, je bil odgovor »domačini.« Prosili so kruha. Bil pa je tudi Pirnat Alojzij iz Hrastja, kateri je prišel povedat, da je bil pri »ta belih« in da jim je ušel. On je bil eden med tistimi, ki je bil kriv za vse gorje našim mirnim ljudem.

Bilo je nekega dne meseca septembra 1942 proti večeru, ko zagledam očeta hitro stopajočega po klancu proti domu, za njim pa šest partizanov. Dohitijo ga in vprašajo za sinove.. Na odgovor da krmita živino, so prišli tja, kjer sva bila z bratom Antonom. Ugrabili so vse tri in zvezane odgnali od doma. Še preden so nas odgnali smo segli mami in sestri v roke, z mislijo, da se morda več ne vidimo, saj je bilo takrat že veliko takih primerov.

Videl sem veliko žalost moje mame, ki je silila za nami in dejala, da kamor gremo mi, gre še ona. Niso jo pustili in ji na vsak korak grozili s strelom.

Odgnali so nas v gozd, pol ure od doma in nas vse tri postavili po vrsti ob breg in pričeli zasliševati.

Očitali so nam, da je brat France pri »ta belih« in da ima brat Jože spravljeno puško doma še od razpada Jugoslavije. Na vse zanikanje, da puške nimamo, ker jo je on sam vzel ko je bil klican na službo v Škocjan, ni vse nič pomagalo. Očitali so nam, da so pri nas sestanki »ta belih« in da dajemo njim poročila o partizanih. Grozili so nam s streljanjem ako ne povemo resnice. Nato puške, pripravijo za strel in jih obrnejo proti nam. Ker smo vztrajali vsi enako, so vsakemu posebej položili puško na prsa. Nato je prinesel vodja patrole kos papirja in konec svinčnika, da se vsi podpišemo. Te »vaje« s puškami na prsa so večkrat ponovili Ubogi oče je od slabosti in strahu zlezal na tla in obnemogel. Končno so le videli, da nas ne morejo prisiliti, da bi lagali, zato so nas izpustili in zagrozili: »Ako pred kom kaj izdamo in povemo samo besedo, bodo prišli, pobili vse in zažgali vse poslopje«.

Ta dan, ko sem smrti gledal v oči, se mi je vtisnil v dušo.

Oče je potem zbolel od strahu, žalosti in slabosti.

Neko nedeljo pa spet zagleda sestra skozi okno veliko vojakov brez partizanskih zvezd. Gledamo in opazujemo. Kar vidimo, da je to Štajerski bataljon in med njimi kaplan Anton Šinkar, takrat sem šele prvič videl »ta bele.«

Na Božič je bila v naši vasi brigada Matije Gubca. Morali smo se vsi umakniti iz hiše v hlev in njim prepustiti vse. Imeli smo takrat Božič v hlevu kot Jezus Marija in Jožef. Partizani so se pa gostili in pasli uši po sobah. Mama pa jim je morala kuhati.

Na novega leta zvečer spet zabobni okrog hiše. Na klic in silo smo morali odpreti, kar planejo v hišo partizani in kot razdraženi psi zalajajo: »Kje imate fante?« zahtevali so Antona, ki je spal zunaj. Ko je mama poklicala Antona, so spraševali kje so še drugi? Bil sem samo jaz doma zahtevali so mene. Ker ni hotela mama takoj poklicati mene, je pričel partizan nad njo vpiti in ji groziti, da naj pokaže hitro.

»Ne boj se« je dejala mama, »Ne bom ga skrila, čeprav bi to rada storila, če bi se le dalo.« Pozvan sem bil tudi jaz, da grem z njimi. Dejal sem jim, da imajo dovolj brata, mene pa naj puste, ker sem bolan.

Na prošnjo mame so me pustili.

Brat Anton pa je vzel kar je pač mogel in odšel z njimi v temno noč. Vendar se je po treh dneh vrnil pa nikoli nisem zvedel kako.

Prišel je 8. september 1943. Zvečer pride k nam naš komandir Šušteršič. Rekel nam je da naj se pripravimo za odhod.

Drugi dan smo odšli iz Mirne peči proti postaji. Bil je jok naših mater in sestra, ki so nas pospremile do postaje. Mi pa smo jim dali poguma, da se še vrnemo, čeprav nismo vedeli od kod in kdaj. Z vlakom smo se odpeljali proti Novemu mestu, nato pa peš skozi žabjo vas. Ko smo korakali skozi vas, so prihajali iz gostilne partizani in nas pozdravljali s pestjo »Smrt fašizmu«. Za te pozdrave se nismo zmenili.

V Žabji vasi se je nas zbralo okoli 1000 vojakov.

Zvečer je imel stotnik Vuk, komandant bataljona, govor na nas vse.

Dejal je, da kdor hoče ostati svojemu narodu zvest naj posluša njegova povelja in vztraja.

Drug dan ob štirih zjutraj smo krenili skupaj skozi .Kandijo, proti Vavti vasi. V mestu so že visele z zvezdo omadeževane trobojnice. Partizani so se vozili z italijanskimi avtomobili in prevažali orožje, katerega so malo prej dobili od italijanskih prijateljev.

V Vavti vasi so našo kolono ustavili Italijani. Bili so dogovorjeni s partizani in zahtevali od nas orožje, potem bi šele lahko nadaljevali pot. V kritičnih trenutkih je dal povelje stotnik Vuk: »Nazaj in na levo v gozd!«

Komaj smo se odstranili in prišli v gozd, že so nas začele zasledovati svinčenke in iz partizanskih strojnic

Dva dni in dve noči smo hodili po gozdu v dveh kolonah. Težil me je nahrbtnik. Postalo je mučno, skoraj nevzdržno zaradi slabosti. Drugi dan smo prišli do Zameškega, hrane nismo imeli.

Za nami so prišli partizani s tankom oklepnik. Stotniku Vuku so prinesli pogoje za vdajo. Jaz nisem videl nič, slišal pa sem brzostrelko: »Trrrk« in treh partizanov ni bilo več. Ko so ostali partizani uvideli, pri čem da so, so se ustrašili. Pustili smo jih zelo blizu in se med seboj pripravili. Kmalu so zapele strojnice in minometalec. Morda je bila dve uri pesem strojnic na lepi odprti ravnini. Zaplenili smo jim oklopnik in veliko orožja. Na bojišču pa so ostali mrtvi. Ujeti partizani so pripovedovali, da se je iz desetih malo kateri partizan vrnil. Drugi dan smo šli v Malence pri Kostanjevici. Tu je bil razpored bataljona Bilo nas je Mirnopečanov za eno četo. V Malencah smo dobili prvo jed po štirih dneh. Tu smo ostali mesec dni.

Meseca februarja smo šli na Javorjovico v dveh kolonah, iz dveh strani. Snega je bilo do kolen. Ko so se partizani srečali s prvo četo, so bežali k nam v naročje. Mi smo jih pozdravili, kakor je bila navada. Strojnice so regljale, vmes pa bombe in puške. Partizani niso mogli bežati, preveč je bilo snega. Čez 40 partizanov s komandantom bataljona načelu, z dvignjenimi rokami so si prizadevali priti do nas. Pripravljeni so bili na vdajo. Ko je videl to naš vojak, je skočil proti komandantu, da ga razoroži, toda komandant mu je vrgel bombo in ga ubil. To je

dalo povod za streljanje, ki ga je bilo težko ustaviti. Več partizanov je bilo mrtvih. Tisti dan je vsega skupaj padlo 153 partizanov, pobegnilo je nekaj komunistov. Uničen je bil cel 4. bataljon Cankarjeve brigade. Naše izgube so bile dva mrtva domobranca in eden lažje ranjen. Stali smo osupli, brez besede. Nismo bili »vajeni« toliko mrtvih ...

To je primer drzne, povračilne borbe, obeh nasprotnih strani. Če bi bili ti padli vojaki vsi kriminalci, bi človek nekako razumel. Toda bili so vsi vojaki, v glavnem brez sovraštva, pod vpljivom poveljujočih. Doma pa so jih čakali starši, sorodniki: »Pa kmalu se vrni!«

In vsi so bili slovenski fantje ...

Na Martinovo nedeljo zvečer smo šli v novo akcijo proti Kočevju. Po nekaj urnem počitku smo krenili proti Koprivniku in naprej na Mavren. Hodili smo celo noč po kočevskih gozdovih. Tema, sneg in razne vdrtine, so bile velika ovira. Končno smo prišli do nekega mesta na vrhu gozda, kjer je bila mala ravnica z nekim kozolcem in kočo. Tam smo postali, še več pa počivali od naporne hoje.

Nenadoma pa zaslišimo spredaj bataljona »Stoj!« »Kdo tam?«

»Partizani« je bil odgovor.

»Razpoznavni znak?«

Odgovora ni bilo. – Nekomu se je sprožilo in zaustaviti ni mogel nihče.

Dva domobrantska bataljona, ki sta se srečala v temnem kočevskem gozdu, ko se je jutro komaj budilo. V globokem snegu, sta udarila z vso silo. Juriš je sledil jurišu in nihče ni napredoval. Vojaki, mrtvi in ranjeni so padali v sneg. Ročne bombe so se izmenjavale v zraku in se razletavale v snegu, dokler se ni toliko zdanilo, da se je iz mraka izluščila – ne partizanska zvezda, temveč domobrantska kokarda.

»Stooooj! Stooooj!!«, so vpili vojaki in vstajali iz snega krvavi, raztrgani, do smrti razočarani.

Naš bataljon se je srečal z Rupnikovim bataljonom, ponoči v temnem kočevskem gozdu!

Kje je bila napaka? Kdo se je zmotil? Na vprašanja ni bilo odgovora. Bili so mrtvi in ranjeni in ti so bili skrb vseh.

Rupnikov udarni bataljon je imel v sklopu bataljona tudi težko četo, z mulami, ki so nosile težko orožje. Te smo raztovorili in položili nanje mrtve. Morda jih je bilo nekaj 15 domobrancev. Za ranjene smo preskrbeli voz, kamor smo jih skrbno naložili. Potem pa smo šli po oni dolgi gozdni poti proti Koprivniku, ki je ni hotelo biti konca.

Dež je nenehno lil po nas. Bili smo živčno razrahljani in utrujeni do smrti. Srečavali smo prekopano cesto, zagrajeno z debli dreves in koli vseh vrst.

Cesta je vodila v dolino. Šli smo 5, 7, 9, korakov naprej in »Stoj!« To je bilo vso noč. »Ali je veza? Ni veze«. In dež je namakal nas, da bi nas lahko ožel. Pa ranjenci in mrtvi na mulah. Nekaterim fantom je šlo že na otročje.

»Pa kaj stojimo tu na dežju, zakaj ne gremo pod »streho« so sprasovali utrujeni vojaki. Dejstvo je bilo, da je večina videla pred nami neko veliko, okroglo streho, ki se je odmikala od nas.. Jaz sem videl pred menoj lepo hišo ob cesti in ob njej zeleno klopco. Ko sem se ji približal, z rokami globoko v žepu, puška čez hrbet in z odvihanim ovratnikom, da me je še bolj namakalo, sem se obrnil pred »klopco« in sedel. Zakotalil sem se pod breg. Hiša in klopca so izginile. – »Fata morgana!« Vojaki so videli svoje domove, se ustavljali, gledali in zavili s kolone pod breg, da se malo pogrejejo ob domači peči, da se odpočijejo ... Toda nihče ni govoril o tem, nihče ni vprašal, kje so izginuli domovi, kje je hiša in klopca, nihče, le gledali smo vsi začudeno.

In strmeli skoraj vsi v veliko okroglo streho pred nami ter želeli, da se ne ustavljamo, da gremo naprej pod streho kjer ta dež in utrujenost ob »stoj, »naprej, stoj« je nam pričaral pot in okolico, kakor smo si jo želeli, vendar pot in okolica sta pred nami izginjali ...

To ekstremno stanje vodi v ekstazo, ko otopi razum popolnoma in želje vodijo človeka v nesrečo.

Te ceste med bregovoma prekopane in z nametanimi debli ni bilo konca. Že se je nekoliko danilo, da smo zavili iz stisnjenih bregov v ravnino. Tam daleč ob poti smo razločili velik bolniški avto, ki je stal ob cesti. Fantje so kar drli tja, toda bil je za mrtve, ranjence in kateri je bil slaboten in zmeden. Ostali smo šli naprej do Koprivnika tam daleč.

Nič ni bilo na cesti, ki bi nas zaustavljala. Fantje so hiteli in prehitevali, da bi končno našli prostor, kjer bi se odpočili, zadremali in osušili. V tem pričakovanju pa zagledajo zadnji, da so ob avtomobilu neki ljudje, vojaki, nato pa velik ogenj, ognjeno kepo, ki je bušnila v zrak.

Partizani, požigalci so hitro odnesli pete, naši vojaki pa so vpili:

»Pomagajte, ranjenci in mrtvi!«. Ogenj je obliznil ves avto in ni se dalo reševati z golimi rokami. Morda je pretekla ura, ko je ogenj, pojenjav. Pečena trupla so se cvrla med skrivljenim ožganim železjem, cunjami, ki so bile uniforme in izgorevajočim mesom, ki so štrleli rok in nog vojakov ...

To ni bila »fata morgana«, to je bila grozna realnost!

Nazaj smo šli po drugi poti. Hodil in sanjal sem, da hodim okrog Kočevja, pa nisem mogel v mesto. Končno smo se naložili na avtomobile, ki so nas odpeljali proti Velikim Laščam.

To je bil eden od najbolj usodnih pohodov, kar smo jih doživeli v vseh akcijah!

Dne 3. decembra ni bilo nič posebnega zaželeli smo si počitka. Dobili smo dovoljenje, da nas osem fantov gre na obisk domov. Krenili smo z eno strojnico in brzostrelkami proti Trebnjem na Novo mesto. Prekoračili smo cesto in krenili proti Biški vasi, kjer sem jaz ostal. Domov nisem tvegala sam, zato so prišli domači v Biško vas. Najprej sva se srečala z očetom in bila oba zelo vesela. Opazil je oče svetlikajočo ranjeniško značko na bluzi. Pripel mi jo je komandir.

Drugo jutro sem šel nazaj, pa je bil naš bataljon že na Občinah. Četrto noč so partizani nas napadli. Bilo je neodločeno. Vse je bilo podprto z močnim ognjem in nihče ni odstopal. Bili smo v neposredni bližini partizanov. Zato smo si morali prenesti nujne stvari ponoči. Nam je bilo dovolj te neodločnosti. Neko noč, ko je bil močnejši naliv smo naredili izpad in prepodili partizane proti vasi Luža. Pred vasjo je padla skupina šestih partizanov, ki so iskali zavetja.

Šli smo naprej s stotnikom Meničaninom, pa so partizani nas začeli obkoljevati. Med jurišem je stotnika zadela krogla, ki je bil takoj mrtev. Štirje domobranci so ga odnesli nazaj, ostali pa smo šli naprej

po kolovozu v hrib, vendar njihove krogle so nam zaustavile pot. Pomaknili smo se nazaj in po ovinku njim za hrbet. Ko smo prišli v njihovo bližino, smo udarili v juriš.

Kljub hudemu odporu smo jih pregnali, pa nas je zaustavila druga močnejše zaseda. Padel je naš najboljši borec, saj se mu je v začetku akcije posrečil uspeh. Padel pa je tudi nasprotni poveljnik, z brzostrelko, daljnogledom in važnimi dopisi.

Drugo dopoldne so s topom nas obmetavali nekaj časa brez uspeha. Za tem je padla partizanska raketa in topniški ogenj je prenehal. Čakali smo pritisk predhodnice, toda zgodilo se ni ničesar. Peli smo kljub dežju in čakali. Namesto njih sta prišla na pomoč, na obisk naša udarna bataljona in končal se je ples s partizani.

Opisal sem v glavnem svoje doživljaje, kar sem se spomnil. Če padem v borbah, rad bi bil pokopan na domačem pokopališču v Mirni peči. Če pa se vrnem živ iz tega smrtnega plesa se bom vrnil k svojim staršem in bom pri njih, dokler jih bom imel. Če ostanem pri življenju, bom skušal popraviti, kar je bilo napačnega, če pa je Bog določil drugače, naj mi vsak oprostí, kar sem storil hudega, ne namerno.

Spoznal sem v tem času smisel življenja, kakor so me učili moji starši in v šoli. Tako bom skušal živeti in tako naj tudi umrjem.

V Št. Vidu, 31. 12. 1944

Lojze Peterle

ŽIVEL JE ZA SLOVENIJO

Dr. Andrej Bajuk je bil rojen leta 1943. V družini domoljuba in demokrata profesorja Marka Bajuka in v slovenski skupnosti v Mendozi-Argentina, je razvil svojo narodno zavest in ljubezen do slovenstva.

Po diplomí iz ekonomije leta 1964 je opravil magisterij in doktoriral na univerzi Berkeley. Po krizi v Argentini je odšel v ZDA. Začel je ka-

riero na Svetovni banki, kasneje pa je nadaljeval na Medameriški banki za razvoj, kjer je opravljal delo šefa kabineta predsednika banke, nato pa je bil njen predstavnik za Evropo v Parizu.

Klicu domovine je sledil z občutkom osebnega zgodovinskega poslanstva.

Leta 1999 se je odpovedal prej omenjenemu mestu in dal Sloveniji absolutno prednost in ji posvetil svoja najbolj zrela leta.

Po nezaupnici Drnovšku je bil junija 2000, izvoljen na mesto predsednika vlade RS. Za kandidaturu se je odločil predvsem zaradi skrbi za napredovanje Slovenije na poti v EZ. Nova

vloga je pomenila zanj izjemno zahtevno politično odgovornost.

Vlado je prevzel, po takratni terminologiji: neznanec, emigrant, tujec, domobranec, desničar, Argentinec.

Andrej Bajuk, ki je resnično hotel pomagati mladi državi je vstopil v sovražni prostor. Ne samo v prostor dogovorne ekonomije, centralno vodene demokracije (njegov izraz) in pravne poljubnosti. Vstopil je tudi v prostor ponižujočega diskvalificiranja. Od tu njegov: »Kako je mogoče ...«?

In vendar je vlada pod njegovim vodstvom poskrbela za dodatno vrednost na poti Slovenije v EZ. Vlada je dinamizirala proces približevanja.

Ob vodenju vlade se je avgusta 2000 odločil tudi za močnejšo vključitev v strankarsko življenje. Ko je združena stranka SKD SLS, skupaj z levico ter s pomočjo ustavnega zakona in v nasprotju s sklepom referendumske volje potegnila proti ljudstvu, je nato s somišljeniki ustanovil Novo Slovenijo.

Kot finančni minister v Janševi vladi je odlično opravil ključno vlogo pri uvedbi Evra, ob tem pa dokazal, da je mogoče javne finance voditi transparentno ter v skladu z domačimi in evropskimi cilji. V letu slovenskega predsedovanja EZ je prejel za vodenje državnih financ, Veliko evropsko priznanje.

Prerana smrt dr. Andreja Bajuka bivšega predsednika slovenske vlade in Nove Slovenije ter evropsko priznanega finančnega ministra je velika izguba za Slovenijo. Politiko je razumel kot služenje skupnosti in je svoje delo odlično opravljal. Kljub žaljivemu in neutemeljenemu političnemu etiketiranju, je vztrajal pri svojem poslanstvu in ga izvajal dosledno.

Krivično do njega je bilo, da so ga ob njegovi domoljubni vnemi, nekateri krogi, tako kot dr. Jožeta Pučnika in dr. Jožeta Bernika razglašali za tujca. Bil je velik domoljub, mnogo večji kot vsi sedanji koristolovci.

Dr. Bajuk je živel s Slovenijo in pustil za seboj trajne sledi, zato zasluži hvaležen in spoštljiv spomin!

Ksenija Hočevar

ODŠEL JE PONOSEN SLOVENEK - KARDINAL

Alojzij Ambrožič je bil rojen 27. januarja 1930 v vasi Gaberje, župnija Dobrova. Nižjo gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, končal pa jo je v begunskem taborišču v Spittalu na Koroškem.

Septembra leta 1945 so se Ambrožičevi izselili v Kanado in si v

bližini Toronta ustvarili svoj dom. Lojze je vstopil v bogoslovno semenišče in tam 4. julija leta 1955 prejel mašniško posvečenje. V letih 1957 do 1960 je študiral v Rimu, kjer je dosegel iz teologije licenciat.

Po vrnitvi iz Rima je bil leta 1960 do 1976 profesor Svelega pisma, nato pa je nadaljeval študij Wurzburgu v Nemčiji, kjer je leta 1970 dosegel doktorat iz teologije.

Marca 1976, ga je papež Pavel VI. imenoval za Torontskega pomožnega in naslovnega škofa.

V kardinalski zbor je bil imenovan 18. januarja, 1998. Znamenja kardinalske časti pa mu je v Vatikanu podelil papež Janez Pavel II.

»Slovenec ostajam z dušo in srcem«, je kardinal nagovoril množice, ki so ga pozdravljale.

Leta 2006 se je upokojil v 77. letu starosti in zadnje dni življenja preživel v starostnem domu imenovanem po njem.

Ob upokojitvi je dejal: *»Bog mi v smrti ponuja priložnost, da se odpočijem od naporov in prizadevanj, bolečin in skrbi stalnega iskanja in preiskovanja samega sebe. Omogoča mi, da najdem mir v njegovem miru in njegovi ljubeči volji. Naj mi Bog da ponižnost, da se bom vrnil v njegov objem.«*

I. K.

SLOVENIJA

*Ko bila si sama,
zapuščena
na križ položena,
ko srečkali so
za tvojo suktnjo,
sem pod križem stal,
da bi jih razgnal
- sovraže.*

*Ko bila si sužnja
rdečega trinoga,
ko prodajali so te
za Judeževe groše,
te uklenili,
zavezali usta,
da ni bilo klica pomoči,
sem vpil čez ocean,
na vse strani:*

*»Slovenija gori,
na žrtveniku
zlobe in krvi!«*

*Ko se razklenile so
suženjske vezi
in je svoboda zasijala.
Ko je krvava zvezda
se sramotno razdejala,
sem vrnil k tebi se
za novi maj.*

Naš škof ni mrtev - on le spi - naš oče in vodnik

**Omahnil je steber slovenstva in glava
slovenske emigracije (16. november 1959)**

*V roko sem segel ti
in prižgel te na srce,
zemlja moja, mučeniška.*

*Na Dolžu, Krki in Gorjancih,
pri Sv. Urhu, Pugledu
in v Blatnih Klancih,
pod Nanosom, v Ložu in Lescah,
pa v Toškem čelu,
Rogu, Teharjah,
si me poznala,
da sem tvoj,
da umiral sem s teboj.*

Pesnik France Balantič
(29. 11. 1921 - 24. 11. 1943)

Karel Wolbank - Jožef Kočar

**IDEJA JE VREDNA VEČ KAKOR TRPLJENJE IN ŽRTVE;
IDEJA JE VREDNA MUK; JE VREDNA ŽIVLJENJA!**

Učiteljščnik Ivan Pavčič

REKVIEM ZA ORGANISTA

Življenska zgodba Janeza Pavčiča, ki so ga komunisti ugrabili ko je šel od popoldanske šmarnične pobožnosti na Sv. Urhu. Izročili so ga patrolji, ki ga je odgnala čez Podmolnik, Podlipoglav, Pance, v Blisko vas na Polici.

Tam so ga po daljšem zasliševanju sadistično mučili, mu odrezali jezik in drugi dan umorili.

V soboto 16. maja 1942 je Janez Pavčič, bizoviški priložnostni organist, pripravil vse pesmi za nedeljsko mašo in še za prihodnjo binkoštno

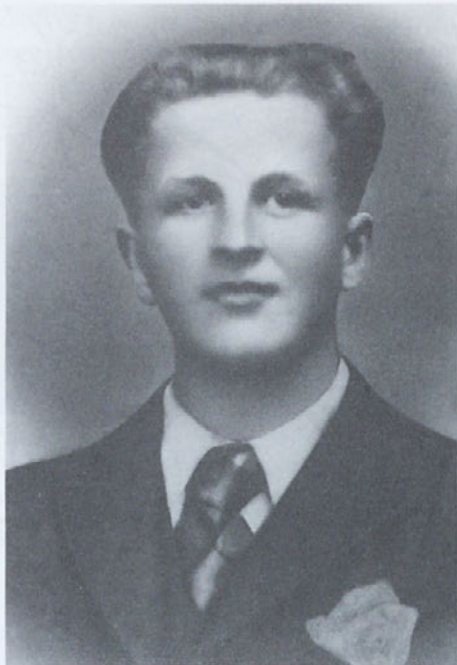

nedeljo. Nazadnje je ob spremljavi harmonija vadal Mavrov Rekvijem, peto maše za rajne, ki je v Bizoviku dotlej še niso peli. Namenil jo je za prvi prihodnji pogreb. Pel in igral je dolgo čez polnoč.

Ali je morda slutil, da poje zase Rekvjem v življenju?

Naslednji dan v nedeljo 17. maja 1942 popoldne, so Janeza Pavčiča, prijatelja Franceta Jakoša iz Bizovika, očeta Jakoša in sina Francija iz Dobrunj ter Milka Cankarja prav tako iz Dobrunj, ko so se vračali iz cerkve Sv. Urha od šmarnične pobožnosti, zajeli oboroženi partizanski terenci in jih izročili partizanski patrolji iz II. grupe odredov, ki jih je odgnala čez Sostro,

Podmolnik, Podlipoglav, Pance, v Blisko vas na Polici. Tam so jih po celonočnem zaslišanju in mučenju, naslednji dan obsodili na smrt in umorili z krampi, lopatami ter napol žive zasuli

Janez Pavčič

BIZOVIK IN PAVČIČEVI

Bili so doma v prijazni vasi na vzhodnem robu Ljubljane. Skromne hiše so bile posejane po odmaknjeni dolini vaškega potoka med Marožnikom in Strmcem.

Bizoviška cerkev stoji na začetku vzpetine, ki prehaja v Marožnik. Ob poti zapuščenega pokopališča stoji lepa spominska plošča z imeni 56 vaških žrtev komunističnega nasilja. Na plošči je med civilnimi žrtvami

Padli za svetle vzore
vere in naroda

Bizovik 17. 5. 1942. Dobrunje

Janez Javca
* 8. 8. 1923

Milko Čankar
* 20. 2. 1921

Franc Jakop
* 7. 9. 1920

Ivan Pavčič
* 8. 10. 1888. oče +

Franc Jakop
* 8. 12. 1922.

vpisan tudi Ivan Pavčič in Franci Jakop. Šestih žrtev svojci niso dovolili vpisati iz strahu, zato niso vpisana imena teh, so pa napisane le letnice rojstva in smrti.

Pod gričem se razprostira rodovitno vaško polje. Sredi polja je novo pokopališče, kjer čakajo vstajenja Janez Pavčič in njegov prijatelj Franci Jakop. Njihov nagrobnik je bil nekaterim tako napoti, da so ga po vojni nekajkrat razbili.

Janezov dom je bila vaška Mežnarija, ki je stala nasproti bizoviške cerkve, ki je danes žal ni več. Vsa družina je opravljala cerkovniško službo, zato so jih domačini klicali za Mežnarjeve.

Mati in Janezovi dve sestri, ki sta bile že starejši, so se poleg gospodinjstva

ukvarjale še z pranjem perila za Ljubljančane. Skoraj vsako drugo vaško dekle, včasih tudi poročena, je bila »poklicna« perica. Vsak ponedeljek so »furmani« vozili oprano perilo v mesto, kamor so ga dostavljale perice, nazaj pa pripeljale spet umazano perilo v pranje.

Bizovik je bil pred vojno največja vas v občini Dobrunje. Razvito je bilo kulturno in športno življenje. Nekaj fantov je študije nadaljevalo v Ljubljani, med njimi tudi Janez Pavčič.

Leta 1940 so komunisti iz Zadvara, Sostra in Dobrunj v Bizoviku ustanovili podružnico delavskega komunističnega društva Svoboda. Tako se je v vasi začel razcep, ki se je zaostril v vojnem času, ko je dala vas 58 domobrancev, 5 partizanov ter 3 partizanke.

JANEZOVO OTROŠTVO

Ko je bil Janez rojen, so imeli Mežnarjevi že dve hčerki Urško in Mici, 16 in 15 let. Dolgo so čakali sina. Ko se je rodil deček, sta sestri prišli zjutraj in pokrižali novorojenega bratca. Mati je velela, naj skupaj molijo v čast Srcu Jezusovemu in Marijinemu za Božje varstvo.

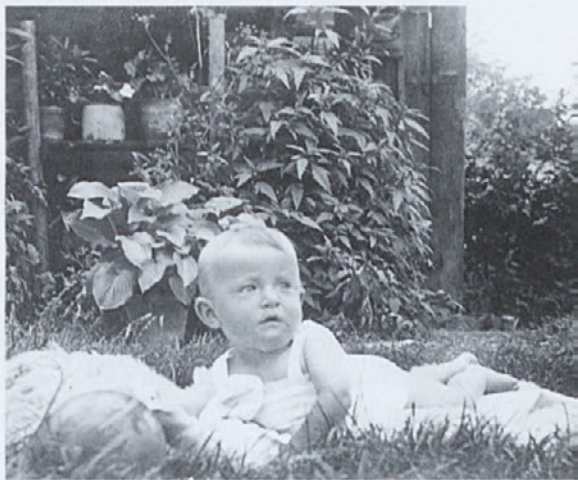
Domači so želeli, da bi bilo dečku ime Ivan, ker je bil najbližji 29. avgust, obglavljene Janeza Krstnika. Krstil ga je šentpeterski župnik, Janko Petrič.

Z Ivanovim rojstvom se je na Mežnariji začela nova doba. Mali paglavček je bil nemiren kot živo srebro. Povsod je zlezel in razmetal stvari. V očetovi delavnici je poznal vse od največje žage do najmanjših žebličkov.

Zaradi obilnega dela v hiši in na polju, mama ni mogla nenehno paziti na Ivančka. Puščala ga je navadno samega v »hiši«. To je bilo kot nalašč za malega navihanca. Naredil je marsikatero preglavico.

Kot cerkovnikov sin je pozneje Ivanček pogosto pomagal v cerkvi pri čiščenju, pripravljanju vsega potrebnega za nedeljsko mašo.

Bližal se je začetek šole. Rad je molil, kadar je zvonilo. Še preden je začel hoditi v šolo, je že molil rožni venec.

Mali Ivanček zre v grozečo prihodnost

Tako so se kljub vsem nerodnostim začeli graditi temelji poznejše osebnosti in dostojanstva.

OSNOVNOŠOLEC

Z izpolnjenim šestim letom je Ivančka sestra Mici v ponedeljek 15. septembra 1929 peljala v osnovno šolo v spodnji Hrušici, za vpis.

Prvi šolski vtisi so bili za Ivana kar ugodni. Odkar je postal šolar je bil že »velik«.

Učiteljica Marija Kovač si je Ivana dobro zapomnila. »Sedel je v tretji klopi, živahen deček – dober učenec. Šolski predmeti mu niso delali težave. Spisne naloge so bile odlične, imel je oster čut za opazovanje in lahkotno izražanje.«

Posebno zanimanje je kazal za verouk. Njegov prvi katehet je bil šentpeterski kaplan Jože Cuderman, ki je potožil: »Škoda za fanta, da ni šel v gimnazijo! To bi bil duhovnik, kot nalašč za današnjo mladino!«

Pel je Ivan kot slavček. Šolsko petje mu je bilo v pravo razvedrilo, risanje pa mu ni preveč dišalo. Če je le mogel, si je za risanje pridobil koga za pomoč. Tudi zaradi pisanja je bil večkrat opominjan. »Črke in številke so bile kar razmetane v zvezku«, je tarnala učiteljica Kovačeva. Kljub temu pa je bil v drugem razredu prvi odličnjak.

Velik vpliv na Ivana je imela njegova stara mati Marija, ki je stanovala v gornjem koncu Bizovika imenovan Nazaret.

Za Ivanovo duhovno rast je skrbela tudi sestra Mici. Po končani učni dobi kot šivilja je ostala doma in pomagala pri gospodinjstvu. Ivan je njene nasvete zelo cenil in upošteval.

K birmi je šel Ivan preje kot k prvemu svetemu obhajilu. Taka je bila navada v tej šoli. Birmal ga je v ljubljanski stolnici škof Gregorij Rožman 24. maja, 1931. Tisto leto je škof Rožman prvič birmoval.

Po birmi se je Ivan pripravljaj na sveto obhajilo, vendar srbelo ga je, kako bo z maminim zdravjem. Mama je namreč že vse leto resno

bolehala. Ivan je vneto molil tudi doma pred Marijino podobo za mamino zdravje.

Sestra Mici je zapisala: »Zadnji večer pred svetim obhajilom je bilo najhuje. Prepričani smo bili, da bodo mama umrli. Zato smo vsi pri njih jokali in molili. Ponoči pa so mama dobro spali. Do zjutraj jim je skoraj odleglo, da so vstali in se napravili ter odšli z Ivanom v Šentpeter. Takoj po vrnitvi iz cerkve so se mama spet lotili svojih opravil. Sam zdravnik se je čudil tako naglemu okrevanju.«

Kmalu po prejemu zakramentov je Ivan pričel ministrerati v domači cerkvi. Drugi ministrant je nastopil njegov prijatelj Niko.

MLADI VAŠKI PRIJATELJI

Na vasi, kot je bil tedaj Bizovik je bila značilna tesna medsebojna povezanost. V taki povezanosti imajo navadno močan vpliv posamezniki, ki privabljajo šibkejše za seboj. Tak močni posameznik je bil tedaj med šolarji Mežnarjev Ivan.

Vidnejši pristaši tega kroga so bili. Kajžarjeva Niko, Ivanov najboljši prijatelj in njegov brat Ivan, Trnavčev Tonček, Čarman Peter, Matjačev Ivan, Kovačeva dva, Francelj in Jaki.

Manjka pet moških - v internaciji
Bizoviški cerkveni pevski zbor - na levi Ivan Pavčič, prva komunistična
žrtev v Bizoviku

Ob popoldnevih je Ivan najraje zavil h Kajžarjevima Nikotu in Ivanu, spotoma pa se je oglasil še pri sosedovi stari mami za izgovor.

Ko pa je v maju v mrak veliki zvon zazvonil k šmarnični pobožnosti, so okrog cerkve utihnile igre, vsa mladina pa je hitela v cerkev in pobožnost se je začela. Mežnarjev oče je bral litanije Matere božje, redki pevci so zapeli in ljudje so poprijeli: »Marija pomagaj nam sleherni čas.«

Potem, ko je majska pobožnost minila, pa so se otroci usuli iz cerkve in zunaj lovili majske kebre, ki so z mrakom prišli v vas.

V šoli je Ivan kmalu začel pridobivati nove prijatelje. Bog mu je dal za to poseben dar. Sošolce je pridobivala njegova posebna dobrota, ki se je kazala zlasti pri pomoči v učenju. Kadar je bil kdo izmed sošolcev zaprt, ga je po »izvršeni« kazni počakal pred šolo, da sta šla skupaj domov. Revnemu učencu, ki ni imel staršev je dalj časa nosil redno malico.

Večkrat je mamo prosil, naj mu da še kaj za druge. Karkoli je imel, vse je rad razdelil in razdal, samo da je druge razveselil in osrečil.

V tretjem in četrtem razredu je bil Ivan član Frančiškovih križarjev. Doma so mu kupili blago za križarsko obleko, ki mu jo je sešila sestra Mici. Križarji so šli na praznik Svetega Rešnjega telesa v Šentpeterski procesiji kot častna straža ob Najsvetejšem.

Poleti je Ivan končal četrti razred osnovne šole in domači so ga končno vpisali v meščansko šolo na Prulah, kamor so že hodili nekateri starejši fantje iz Bizovika.

DOZOREVANJE 1934 – 1938

Jeseni 1934 sta tako enajstletna Ivan in Niko korajžno odšla v mestno šolo.

Pomemben dogodek te jeseni pa je bil atentat na kralja Aleksandra v francoskem pristaniškem mestu Marseille. Oblast so v imenu mladoletnega kraljevega sina kralja Petra II prevzeli trije kraljevi namestniki, od katerih je bil glavni v sorodstvu, Knez Pavle Karadžorčević.

Dolga dnevna pešhoja v šolo je bila težavna zlasti v snegu in dežju.

Ivan se je takoj z vso resnostjo lotil učenja. Ker je imel dobro podlago osnovne šole mu ni bilo preveč težko. Ocena iz verouka je morala biti odlična. Njegov tedanji katehet se spominja, da je znal res dobro. Rad je imel tudi jezike. V slovenščini, srbohrvaščini in nemščini je bil kmalu med najboljšimi.

Zelo ga je zanimal tudi prirodopis nabiral je cvetlice in jih nosil k prirodopisnim uram. Petje in telovadbo je imel odlično. Le računstvo je imel samo dobro, ni mu šlo prav od rok.

Tako je prvi razred meščanske šole končal s prav dobrim uspehom.

Prve dneve počitnic, Evharestičnega kongresa 28. do 30. junija 1935 je Ivan navdušeno sodeloval na kongresu v Ljubljani. Glavne prireditve so bile na prostem na stadionu za Bežigradom. Potek kongresa je bil veličasten. Nikdar na slovenskem ni bilo tako velike verske prireditve. V celoti je sodelovalo okoli 200.000 ljudi.

Drugi dan kongresa je bil posvečen otrokom in mladim. Nepopisen je bil pogled na 30.000 otrok med njihovo mašo na stadionu.

Prav poseben vtis je naredila veličastna procesija mož in fantov s

Janez Pavčič s sestro Mici

Župnik Košmerl blagoslavlja praprot društva

prizganimi bakljami po ljubljanskih ulicah k polnočni maši.

V spomin na kongres so mnogo kje postavili velike spominske križe. Ivanu je bila posebno všeč Čerinova evharistična pesem: »Mogočno se dvigni nam spev iz srca«.

V drugem razredu je Ivan še večje veselje imel za šolo. Izdelal je nekaj lepih lesorezov. Pridno je rezljal in izdeloval razne okvirje, šolske mape in vezal knjige. Ob koncu drugega razreda je imel razen zgodovine in računstva v spričevalu same odlične. Kot najboljši v razredu je dobil za nagrado »zlati knjižico z vlogo 50 dinarjev.«

Ivana je bolelo, ko je videl fante tavati okrog v slabi družbi. Iskal je priložnosti, kako bi jih pritegnil v svoj krog in jih zaposlil.

Ker se je iz vasi dobro videlo ljubljansko civilno in vojaško letališče, ki je bila od avgusta 1933 ko je bila odprta letalska proga Ljubljana – Sušak, so se nekateri fantje začeli zanimati za letalstvo, Ivan se jim je takoj pridružil. Vpisal se je v mladinski aeroklub »Naša krila« in začel hoditi na letališče, kjer so spoznavali letala. Izdelovati je začel majhne modele takratnih letal. Višek svojega letalstva je dosegel kasneje, ko je bil že na učiteljišču od 22. do 28. Junija 1939 in je z jadralnim letalom na Blokah s prav dobrim uspehom opravil izpit iz osnov jadralnega letenja.

V tretjem razredu meščanske šole se je Ivan pri svojih trinajstih letih začel zanimati za narodnostna vprašanja. Narod, domovina in domovinska ljubezen so zanj postali življenjski pojmi.

V zvezek za slovenščino je zapisal: »Narod se s hvaležnostjo spominja svojih velikih mož in jim postavlja spomenike, ulice nosijo imena po njih, najbolj globoko pa ostanejo zapisana v slovenskih srcih.«

Za svoja leta je dobro obvladal slovenščino. Njegovi odlični redi v materinščini so bili vedno zasluženi. Ljubezen do domovine ga je privedla v Prosvetno društvo. Hotel je po svojih močeh prispevati h kulturnemu dvigu svojega naroda.

Ne daleč stran v Mostah, Polju, Zalogu, Zadvoru in Vevčah se je med delavci v papirnici in železničarji pojavila tuja miselnost, veri sovražna in čeprav so imeli delavci lažje življenje kot kmečki prebivalci, je ta miselnost prodirala med njimi.

Veliko veselje je imel Ivan do postavljanja jaslic. Denar, ki mu ga je mama dala, ko je šel v šolo za kosilo je porabil za nakup pastirčkov

Hiša mučenja - Bliska vas, Polica

in ovč. Jaslice so delali v domači cerkvi svetega Miklavža. Z Nikom in sestro Mici so šli najprej po mah. Božiča si Ivan sploh ni mogel misliti v cerkvi brez jaslic. Želel si je jaslice po svojem okusu.. Razume se, da je vedno upošteval nasvete drugih.

FANTOVSKI ODSEK

Odločujoč vpliv je imelo na mladega fanta Ivana članstvo v Fantovskem odseku. Fantovski odsek je bil naslednik prejšnje zveze Orlov in je deloval v okviru katoliškega prosvetnega društva v Hrušici, v katerega območje je spadal tudi Bizovik. Ob ustanovitvi fantovskega odseka leta 1935 je bil Ivan še premlad za člana. Poslovnik je predvideval starost petnajst let. pač pa je bil Ivan sprejet med mladce. Prosvetno vzgojni sestanki so bili ob nedeljah po maši. Telovadci pa ob delavnikih v zgodnjih večernih urah. Telovadba ni bila obvezna.

Glasilu Zveze fantovskih odsekov je bil Kres. Že prva novoletna številka leta 1937 je prinesla naslednjo, skoraj preroško škofovo poslanico:

Fantom okrog Kresa za leto 1937
Gregorij Rožman, škof ljubljanski

»Z letom 1937 postane »Kres« skupno glasilo vseh slovenskih, katoliških fantov. Strnjeni v enotno vrsto nameravate podjetno in pogumno korakati skozi novo leto visokim in lepim smotrom naproti.

Fantje Bog daj srečo!«

»Vi veste iz dosedanje izkušnje prav dobro, da naša pot ni vedno varna. Vse kar je zastrupljeno z marksističnim materializmom vas napada iz skrite zasede in javno ali pa vas vabi z zapeljivimi gesli v drugačno smer.

Nobeni krinki, pod katero se skriva marksizem ne verjemite, tudi krinki slovenstva ne, katero si je naš skupni, slovenskemu bistvu tako zelo tuj nasprotnik, nadel.

Ne verjemite, pa tudi ne bojte se ničesar! Koga naj se boji fant, ki gre

Janeza Pavčiča dvigujejo iz zemlje (MNZS)

z jasnim pogledom svojo pot. noseč Boga v svoji duši.? Jasen pogled je potreben, da presodite pravilno razna gesla, ki se pojavljajo na družabni, kulturni, politični ali gospodarski pozornici.

Zato bo vaša glavna naloga v novem letu resen študij socialnih problemov sveta, predvsem naše ožje domovine.

Spoznati morate dejanske razmere v gospodarskem in socialnem oziru. Brez strahu pogledjte v krivične in žalostne razmere v katerih živi delovno ljudstvo, ne izvzemši kmeta. Skušajte dognati vzroke sedanje v marsičem nepravilne ureditve človeške družbe.

Kdor pravih vzrokov ne pozna, bo iskal napačna zdravila, kakor dela to marksizem, ki najglobljšega duhovnega bistva ne pozna, z dejanskimi razmerami pa primerjajte kar uči Cerkev po ustih svojega vrhovnega poglavarja, da spoznate, kako bi po božji zamisli morala biti urejena človeška družba v pravilnosti in ljubezni.

Velikansko polje temeljite naobrazbe vam je odprto - kar čaka, da

Drvo mučenja - levo spredaj Mici Pavčič (sestra Janeza), ob njej Mici Jakoš (sestra Franceta Jakoša iz Bizovika) - na dan izkopa trupel 20. marca 1943.

pridete vsi in ga obdelujete. Potem ne boste mogli nasesti praznim frazam s katerimi motijo marksisti vseh barv nepoučene, kratkovidne ljudi, ampak boste še drugim pogumni voditelji v svetlobi.

Vaša pot v novem letu naj gre skozi resno duševno delo k svetlobi - ne raja, ki ga na zemlji nikdar ne bo, pač pa k svetlobi pravičnosti in ljubezni. v človeških odnosih. Na tej poti naj vas spremlja blagoslov božji!»

Vodje mladcev je bil takratni študent prava Lojze Martinc iz Fužin. Enajst let starejši je bil Pavčiču pravi mentor, zlasti še ker je bil študent in nadarjen glasbenik, ki se je navduševal tudi za kompozicijo.

»Ivan je bil vzor mladca v vseh ozirih. Bil je točen, nikoli ni silil v ospredje, miroljuben, priden za pouk, vesel, živahen. Naloge je vestno

izvrševal. Zelo je vplival na druge s svojim evharističnim življenjem. Tako, da se je moj predlog po rednem mesečnem prejemanju svetega obhajila res izvajal. Tudi molili smo veliko za božji blagoslov.

Najino iskreno prijateljstvo se ni ohladilo do konca. Za god mi je vsako leto pisal, sicer pa je večkrat prihajal po glasbene nasvete. Igranja na piano se je naučil kot samouk. Ljudje pa so mislili, da hodi na orglarsko šolo, ker so ga videli pogostoma hoditi v Alojzijevišče.

Ker je bil po mojem mnenju zelo bister in se zanimal za vse društveno življenje, sem ga imenoval za namestnika voja dijaške jate. Preden sem jeseni šel k vojakom sem Ivanu že mogel zaupati vodstvo sestanka,« pravi Lojze Martinc.

Koncem šolskega leta je vznemirila smrt študenta Rudolfa Dolinarja v spopadu z pristaši liberalne stranke (JNS) 29. junija 1937. Sledil je katoliški zlet v Celju, kjer je imel svoj zadnji govor škof Jeglič. Tri dni kasneje, 2. julija je škof v Stični umrl.

Pogrebni sprevod zapušča bizoviško cerkev ob grobu.

Pogrebni sprevod v Bizoviku. Na sliki od leve Ivan Korošec, Lojze Dežman, Franc Frakelj, Ivan Habič in vaški stražarji. Ena izmed fotografij pogreba je bila objavljena tudi v knjigi Štefanije Ravnikar.

Že v rani mladosti je Ivan kazal znake dobrega govornika. Prvi govor je imel v prosvetnem domu na Jegličevi spominski akademiji v nedeljo 24. oktobra 1937 z naslovom: »Knezoškof Jeglič – duhovni oče slovenskega naroda« Štirinajstletni Ivan je navzoče navdušil. Govoril je o dveh pojmi, ki sta mu bila draga: »O škofu in o slovenskem narodu.« Nastopil je prepričevalno in z ognjem. Končal je z obljubo: »Govorim v imenu najmlajših iz naše Prosvete. Pod Jegličevo sliko obljubljam: »Veliki ljudje hočemo postati. Veliki po duši. Po vaših stopinjah pojdemo naš duhovni oče – knezoškof Jeglič!«

Dne 25. januarja 1938 med 20. in 22. uro je bil v Sloveniji in po vsej Evropi viden izrazit polarni sij. Ves severni del mesta se je lesketal v srebrnih žarkih, kot velikanski zastor. Ljudje so ta pojav povezovali s fatimskimi dogodki. Govorili so da ta pojav napoveduje vojno.

13. marca 1938 je nacistična Nemčija priključila Avstrijo.

MALA MATURA IN ODLOČITEV ZA UČITELJIŠČE

V četrtem razredu se je Ivan posebno resno pripravljajal za zaključni izpit.

»Hodili smo po Golovcu. Med potjo smo preštudirali marsikatero lekcijo, je omenjal prijatelj Niko. Razred je Ivan izdelal s prav dobrim uspehom. Včasih ga je zmotilo brnenje šolskih letal, ki so delala »salte« nad letališčem in okolico. Prijatelju je zatrjeval: »Da bo sčasoma postal prav pilot.«

Tako je končal meščansko šolo s prav dobrim uspehom. Za precej težke razmere v katerih je študiral je bil to kar lep uspeh.

Te počitnice za Ivana niso bile ne mirne ne brezskrbne, kot vse prejšnje. Treba se je bilo odločiti, kaj naj bi postal v življenju. Bil je na razpotju.

Ob koncu počitnic je šel obiskat svojega zadnjega kateheta. Ta mu je prijateljsko svetoval, naj postane učitelj. Mama se je spominjala, da je domov prišel ves vesel in nasmejan: »Mama, zdaj sem se pa odločil, učitelj bom. To bo lepo. Gospod katehet so mi tako svetovali. Danes je tudi zadnji dan devetdnevnic za izbiro pravega poklica. Prav gotovo je taka tudi Božja volja.«

Pavčičev prijatelj Niko.
Za njim je župnik Černilc - begunec

Janez

Franci

Mami Ivanova odločitev ni bila preveč všeč.

Naslednji dan je šel in se vpisal na učiteljišče.

Vpisani so morali po takratnih predpisih opraviti sprejemni izpit.

Pri sprejemnem izpitu pa je Ivana doletela težka preizkušnja.

V soboto, 27. avgusta 1938, je nenadoma umrl njegov birmanski boter, stric France Pavčič, očetov brat.

To je bila prva smrt med Ivanovimi ožjimi sorodniki. Pogreb je bil v ponedeljek. Isti dan pa je imel Ivan dopoldne na učiteljišču sprejemni izpit.

Njegovo mehko dušo je smrt ljubljenega strica in birmanskega botra tako pretresla, da je kljub svojemu dobremu znanju pri izpitu popol-

noma odpovedal. Ves razburjen je čakal, da bi mogel oditi domov na pogreb.

Naslednji dan je na učiteljišču zvedel, da ni sprejet, ker ni naredil izpita. Vrnili so mu spričevalo, na čigar zadnji strani je pisalo:

»Prijavil se je za sprejem na učiteljišče, a ni opravil sprejemnega izpita, 30. avgusta 1938.«

Ivan je neutolažljivo jokal in prosil Boga, da mu pomaga.

Domači so prosili ravnatelja Ivana Dolenca naj mu zaradi stričeve smrti dovolijo izpit ponoviti. Prošnji so na učiteljišču ugodili.

Pri ponovnem izpitu je Ivan dokazal svoje znanje in ravnatelj je na hrbtni strani spričevala napisal dve novi odločilni vrstici:

»Učenec je izpolnil vse pogoje za sprejem v 1. razred državne učiteljske šole, septembra. 1938.«

Tako je Ivan po hudi preizkušnji vendarle postal dijak na učiteljišču.

UČITELJIŠČNIK

Dvonedstropno poslopje ljubljanskega državnega učiteljišča, še vedno stoji na vogalu Resljeve ceste in Komenskega ulice. Danes je v njem gimnazija Ledina.

Čeprav je imel učiteljski poklic pomembno mesto v takratni družbi, učiteljišče ni bilo posebno na dobrem glasu. Znano je, da je bilo ljubljansko učiteljišče usmerjeno zelo liberalno, zato ni čudno, da se je na njem izšolala cela vrsta poznejših vidnih komunistov, kot so bili: Franjo Lubej 1919, Lado Ambrožič 1928, Edvard Kardelj 1929, Lidija Šentjurc 1931, Mira Svetina 1936.

Pod okriljem liberalne Zveze kulturnih društev so na učiteljišču ustanovili »kljub naprednih učiteljiščnikov«, ki je bil usmerjen marksistično. Posamezni dijaki so bili povezani s študenti na univerzi in od teh so prejeli ilegalno partijsko literaturo in jo prinašali na učiteljišče.

IVAN IN NOVI SOŠOLCI

V letu 1938 ni bila sprejeta v prvi razred nobena učenka. Iz Bizovika do učiteljišča je daleč pet kilometrov. V šolo se je vozil z visokim, nerodnim očetovim kolesom. Po zimi ga je pri vožnji ovirala še dolga črna stričeva suknja, ker mu je bila njegova premajhna. Pred šolo je šel vedno še v cerkev.

Kmalu po začetku pouka je naročil domačim: «Odslej mi recite rajši Janez, je bolj slovensko.»

Pogostejši popoldanski pouk, igranje violine, ročna dela, zlasti pa slabo vreme ga je precej oviralo pri učenju.

V razredu so se kmalu zbližali vsi trdnejši kmečki fantje. Začeli so nastopati enotno in širiti svoj vpliv. V svojem razredniku, profesorju Stanku Petelinu so spoznali dobrega značajnega vzgojitelja, ki jih je očitno podpiral. Izvedeli so, da je moral zaradi svojega prepričanja že marsikaj prestati, a je z vztrajnostjo vse premagal, zato so imeli zaupanje v njega.

Že po prvih mesecih je bil v razredu najvplivnejši Vinko z Brezovice, ki je bil Janezove velikosti, črnih razkuštranih las in živih jasnih oči. Bil je preudaren razsoden v debati nikoli prenegel. Bil je sin gostilničarja na Brezovici pri Ljubljani. V šolo se je dnevno vozil z vlakom. Doma je bil dobro krščansko vzgojen in utrjen v katoliških društvih.

Drugi je bil Stanko iz spodnje Lipnice pod Jelovico, pristna gorenjska grča.

Vinko Mravlje

Resnega obraza, precej nadarjen in priden kot čebela. V meščansko šolo je hodil v Tržiču, Vinkov in Janezov dober prijatelj.

Kmalu so se jim pridružili Riko iz Marinje vasi pri Mokronogu na Dolenjskem. Maturiral je v Novem mestu na meščanski šoli. Navdušen za vse dobro, včasih nekoliko boječ in malodušen ter čustven, kot so Dolenjci na splošno.

Martin iz Krškega polja, Jože iz zelene Štajerske, Oba Toneta iz Ribniške doline, Nadarjeni glasbenik Janko iz krške okolice in Cene iz Radovljice.

Povezanost med prvoletniki je vidno napredovala. Najboljši in praktično verni, so bili Janez Pavčič, Stanko in Riko in še nekateri. Zbirali so se okrog Vinka Mravleta in pripravljali svojim zglednim življenjem ugodna tla za prenovo učiteljišča.

»... Ko bom velik Janez ...«

JANEZ PETNAJSTLENI ORGANIST

Pevske vaje cerkvenega petja so bile najprej v prosvetnem domu, pozneje pa pri Mežnarjevih doma. Tako je bil Janez navzoč pri vajah. Kot otrok ni pokazal posebnega zanimanja za petje.

Na meščanski šoli se je naučil pisanja not in nekaj teorije.

Za glasbenika je imel Janez kar dobre pogoje: talent, posluš, veselje

in star harmonij, pozneje pa še stričev piano. Le enéga mu je manjkalo, časa za temeljito šolanje. Zato se je učil sam v prostem času.

S smrtjo strica Franceta je bizoviška cerkev ostala brez organista.

Cerkveni pevci so videli, da Janez včasih kaj zaigra, zato so ga prosili, da jim pomaga s harmonijem samo, da maša ne bo brez petja. Tako je Janez prvič 4. septembra 1938, igral pri maši. Vse note je skrbno pripravil že v soboto. Ko so pevci videli njegov pogum, jih je skrb minila.

Iz cerkve grede so se ljudje spraševali:

»kateri organist pa je bil danes?« Toda biti organist in imeti vaje z pevci je bilo za Janeza prenaporno, poleg šole in fantovskega odseka. Najlažje je bilo pustiti organista, čeprav se je težko odrekel. Postal je spet dijak in ministrant.

Župnik Košmerl je povabil organista Lojzeta Martinca, ko je prišel od vojakov. Vendar je Martinc po enem letu odšel v svojo župnijo v Dev. Marija v Polje. Po Martincu je zopet prevzel Janez. Svojo službo organista je Janez jemal resno. Za vsak nastop na koru se je skrbno pripravil že med tednom.

23. februarja je bila okrog Ljubljane postavljena žična ograja. Za prehod je bila potrebna italijanska prepustnica (*lasciapassare*). Tedaj je Janez spet prevzel vso skrb za orglanje in petje.

Da bi ga vpeljal v nauk harmonije se je obrnil spet na svojega prijatelja Lojzeta Martinca. Zadnjič ga je obiskal v soboto 14. marca, 1942. Ob tej priložnosti sta vadila stopnje akordov.

Poleg organista je Janez opravljal tudi druga cerkvena opravila. V Maju je bral šmarnice, v oktobru pa molil rožni venec. Litanije sta z njim pela prijatelja Niko in Ivan, čeprav Mežnarjev oče petja litanij ni rad prepustil mlajšim.

Janez je večkrat namesto očeta opravljal tudi službo cerkovnika.

Janez je v sredini zadnje vrste - II. razred učiteljišča

Odzvonil je za mašo, prižgal sveče, le v puščico ni rad pobiral, nerodno mu je bilo.

Kljub odhodu na različne šole Janez ni pretrgal stike z vaškimi prijatelji. Najbližja sta mu bila prijatelja Niko in Ivan.

ZASTRUPLJENA NOGA

Zgodilo se je v začetku oktobra 1938. Večerilo se je. Ljudje so hiteli v cerkev k molitvi rožnega venca. Janez se je v cerkvi pripravljal, da bo vodil molitev in litanije Srca Jezusovega. Nenadoma se je spomnil, da

mora še nekaj prinesiti od doma. V naglici je doma skočil na stol. S stola pa je omahnil na vrata in si ob zarjaveli ključavnici, precej ranil desno stegno. Rana je zelo krvavela.

Rožni venec pa je morala moliti ena od deklet. Domači so Janeza takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so mu rano zašili. Kmalu po vrnitvi domov pa se mu je začelo stanje slabšati. Po telesu je začel postajati moder. Domači so se ustrašili. V nedeljo ponoči sta ga oče in sestra Mici ponovno odpeljala v bolnišnico. Zdravnik je ugotovil, da je stanje kritično in da ima fant verjetno tetanus.

Zjutraj naj pridejo domači pogledat na infekcijski oddelek številka 7, če bo fant še živ. Naročil je tudi, da naj se doma pripravijo podpisati izjavo, da mu smejo odrezati nogo, če bo potrebno. Odnegli so ga v tesno sobico izolirnega oddelka,

Jokaje je Janez oblekel bolniško haljo in med ihtenjem jokajoči sestri Mici naročil: »Ne dovolite, da bi mi odrezali nogo, raje umrem«.

S težkim srcem sta se poslovila. Spraševal se je ali se bosta še kdaj videla?

Vinko Mojšker-Jesen,
komandant brigade
od 17. 2. 1945,
likvidator na Polici

Dobil je posebne obkladke, ki so pomagali ublažiti stanje. Doma so sklenili, da noge ne pustijo odrezati. Zatekli so se k goreči molitvi. In res se je stanje kmalu obrnilo na bolje.

Ko je v soboto po štirinajstih dnevih Janez prišel domov, je poln hvaležnosti stopil najprej v cerkev, da se je zahvalil za ozdravljenje. Odslej je še bolj goreče vodil rožnavensko pobožnost.

Bolezen in petinsedemdeseturna odsotnost iz šole sta Janezu povzročili skoraj nepremostljive težave. Najprej je moral opustiti orglanje. Ob prvem poletju je imel kar tri slabe ocene: matematika, zgodovina in prirodopis. Celo verouk je imel le dobro. Toda s trdno voljo mu je uspelo, da je leto izdelal brez popravnega izpita.

Tako je Janez preстал tudi to preizkušnjo ...

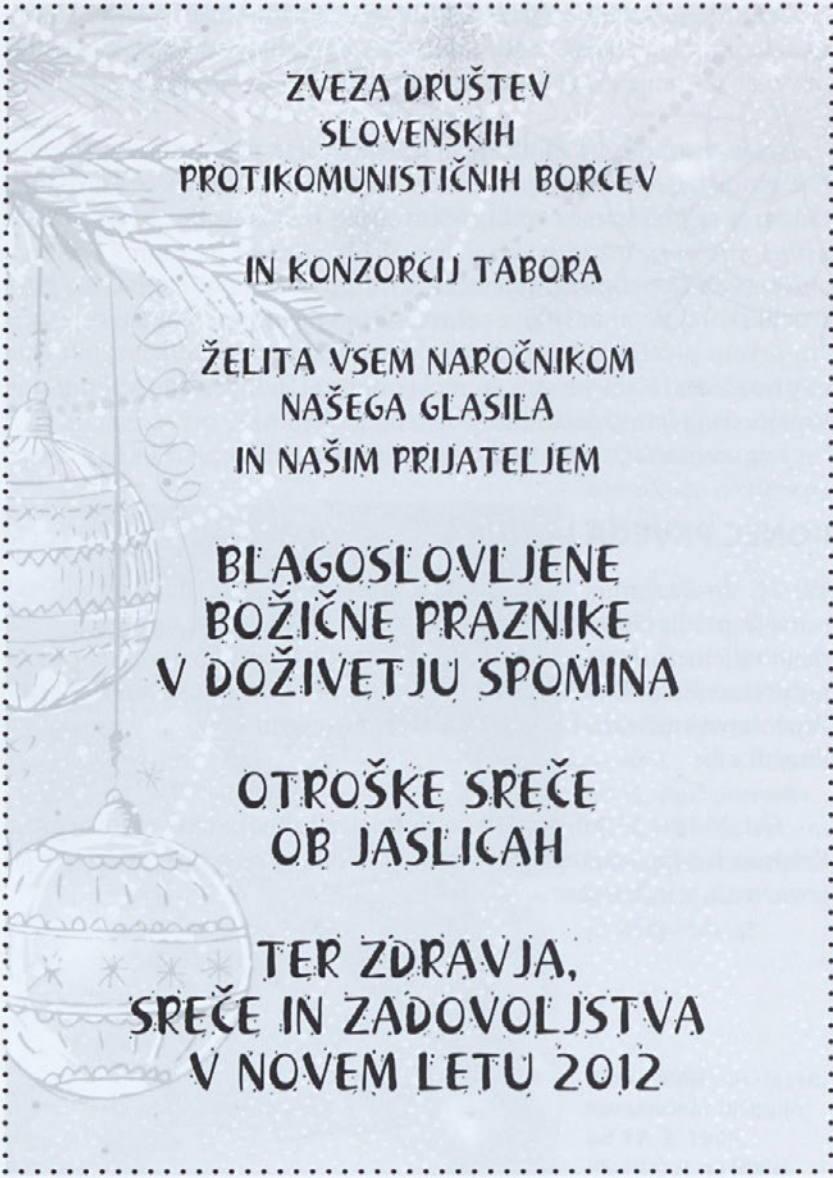
KONEC PRVEGA LETNIKA

Od 24. do 28. junija 1939 je Janez prvič opravil mladčevske duhovne vaje pri ljubljanskih lazaristih v dijaškem domu na Taboru. Po razgibanem in burnem letu je tako Janez utegnil v luči večnih in nespremenljivih Božjih resnic presoditi vse velike in majhne dogodke. Pred najvišjimi vidiki si je točno načrtal smer in se jasno naravnal na končni cilj.

Od 25. do 30. julija 1939 se je udeležil mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, katerega glavna misel je bila »Preroditev sveta in njegova vrnitev h Kristusu.«

(Nadaljevanje sledi)

ZVEŽA DRUŠTEV
SLOVENSКИH
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

IN KONZORCIJ TABORA

ŽELITA VSEM NAROČNIKOM
NAŠEGA GLASILA
IN NAŠIM PRIJATELJEM

BLAGOSLOVLJENE
BOŽIČNE PRAZNIKE
V DOŽIVETJU SPOMINA

OTROŠKE SREČE
OB JASLICAH

TER ZDRAVJA,
SREČE IN ZADOVOLJSTVA
V NOVEM LETU 2012

I. K.

NOVA POSTAVA

Bil sem še otrok,
ko so prišli boljševiki.
Z masko svobode
in klicem pravice,
so sejali gorje.

Bil sem še otrok
in slepili so me.

Padel je svobodnjak
umorili so duhovna
podrli so študenta
in bana.

Ko je ljubljanske ulice
oškropila kri
so se mi
odprle oči.

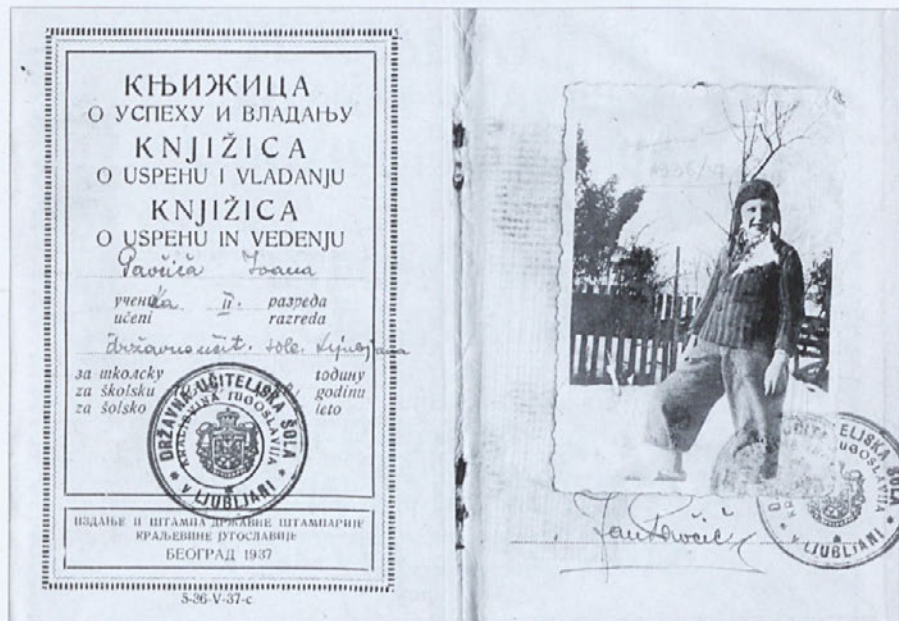
Kajn, kje je tvoj brat?
Narodu je trinog
stopil na vrat.

»Smrt fašizmu
svoboda narodu
so vpili boljševiki.
Narod je krvavel
pod kljukastim križem
in zvezdo krvavo.

Ta burka je bila
tiranom v zabavo.

Svoboda revoluciji,
Narodu sužnost
in novo postavo!

Polomil se je
kljukasti križ,
a zvezda krvava
bila je Sloveniji
pol stoletja
sužnost in nova postava.

Dijaška knjižica Janeza Pavčiča

Spoštovani!

Članek: »Mi smo slovenske zemlje čuvarji« v Taboru 7 – 9, 2011, kjer se omenja domobranski junak **Drago Furlan**, me sili, da napišem moje spomine o njem.

Jaz nisem pisal nobenega dnevnika med svojim domobranstvom.

Nobene mize ni bilo, nobenega svinčnika in papirja. Ne, da mi ni prišlo na misel, to je bilo večkrat, vendar praktično je bilo zelo otežkočeno.

Dolgo je že od tega. Pozneje čez štirideset let, ko sem nekaj napisal, pa ne vem, kje bi to ostalo?

Spomin ob visoki starosti me zapušča, vendar stvari, ki so bile daleč, so v spominu bolj žive, kot tiste pred kratkim.

Proti koncu leta 1944 se je v Novem mestu ustanovil Novomeški bataljon. Temu bataljonu je pripadal tudi **Drago Furlan** kot komandir čete. Proti koncu vojne, v zgodnji pomladi, je bil ta bataljon nastanjen, če se prav spomnim, v glavnem gimnazijskem poslopju, v mestu. Od tam smo hodili na pohode, v glavnem proti Gorjancem.

Pohodi so bili večina zgodaj zjutraj, ko je bilo še temno.

Tisto pomladno jutro pa je bilo nekako drugačno. Jutro ni bilo sveže, zdelo se mi je dušljivo. Od nekje je vel duh kot po mrličih.

Šli smo proti Ruperč vrhu. Ko se je začel svitati dan, je nas zdramilo nenadno streljanje in vpitje napadalcev par sto metrov pred nami. Po dolgi koloni je šel šepet, da je **Drago Furlan**, ki je vedno hotel biti na čelu borbe, ranjen. Druga »novica« je govorila, da je »nevarno« ranjen, - da je smrtno zadet!

Kmalu za tem so ga prinesli na nosilnici mimo kolone mislim, da že mrtvega ...

Vsa kolona se je obrnila nazaj v mesto in šli smo kot pogrebci. Bilo je splošno žalovanje ne samo vojakov, tudi mnogi civilisti so čustvovali z nami.

Vseh stvari se ne spominjam do podrobnosti. Častnika Furlana smo pokopali na pokopališču pri Ločnem, blizu Novega mesta. Jaz se spomnim, da sem nekaj časa nosil krsto.

Ta smrt našega junaka je na vse vplivala porazno. Nekaj velikega smo izgubili, ne samo mi iz Novega mesta, temveč izguba resničnega junaka **Draga Furlana**, je prizadela vse domobrance.

Hvala, da ste brali ta moj članek!

Lep pozdrav Jože Kovačič -USA

• • •

Poskušam živeti kot kristjan zato se trudim govoriti in zagovarjati resnico ter po svojih močeh poskušam pripomoči, da bi slovenska družba postala družba vrednot, ki ne časti totalitarizmov, ki sprejema vsakršno drugačnost, spoštuje dostojanstvo človekovega življenja in temelj svoje prihodnosti vidi v spoštovanju tradicionalne družine, ki edina v Sloveniji zagotavlja vzgojo mladine, odprtost in spoštovanje.

Boštjan Furlan, predsednik n.g. SLS

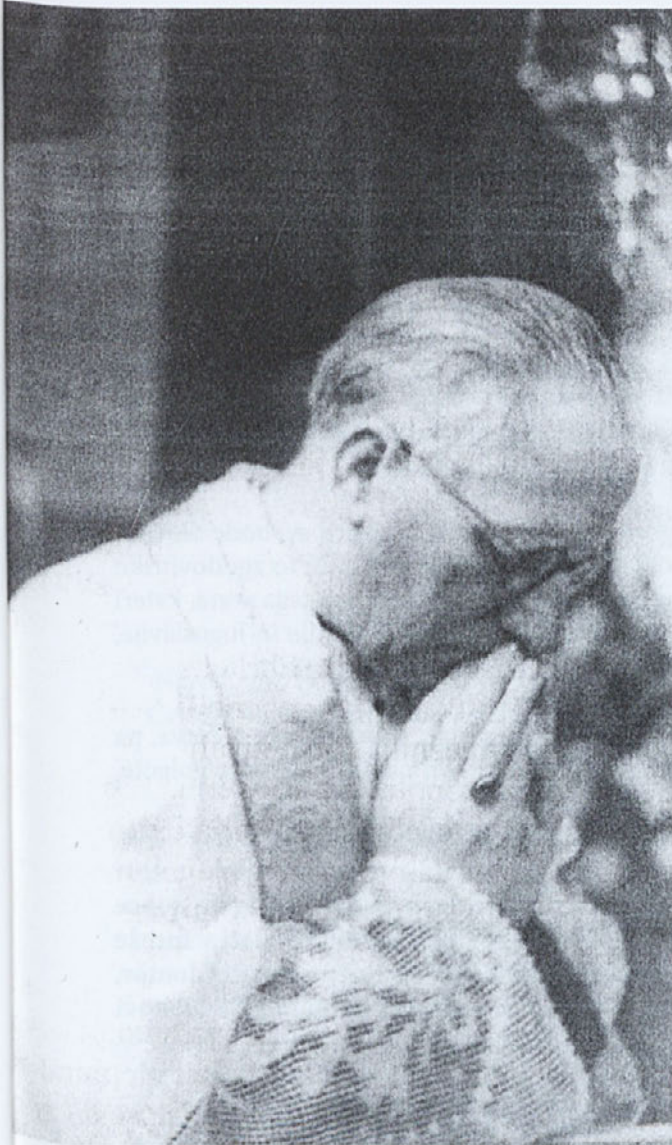
• • •

SRBSKI DOBROVOLJCI, ŠKOFU DR. GREGORIJU ROŽMANU

Pismo priobčujemo v celoti v prevodu.

V globoki žalosti se klanjamo spominu Prezvzišenega dr. Gregorija Rožmana, velikega slovenskega vladike.

Klanjamo se v imenu onih tisočev srbskih Dobrovoljcev, katere je Prezvzišeni, skupno s svojo duhovščino in slovenskim narodom sprejel v

Škof dr. Gregorij Rožman, 31. 5. 1945

jeseni leta 1944, z vso bratsko in krščansko ljubeznijo.

To, kar je pokojni škof Rožman storil za brate Srbe, bo ostalo zapisano z zlatimi črkami v srbskih srcih za vse čase.

Prevzvišeni dr. Rožman je bil z vsem svojim življenjem in delom svetel zgled neizmerno krščanske ljubezni in iskrenega bratstva.

Ta veliki slovenski vladika je nenehno povdarjal, z besedo in delom, bratstvo in ljubezen do bližnjega. Zato je pokojni škof Rožman poslednji svobodni ljubljanski škof – čvrst kamen v temelju nerazdružljivega slovensko – srbskega bratstva. V tem primeru velikega krščanstva se bodo učile mlade srbske in slovenske generacije, kajti samo če bomo

hodili po tej poti, ki jo je hodil veliki vladika Rožman skozi vse svoje življenje, bomo dočakali Slovenci in Srbi veliko bodočnost.

Božja volja je bila, da je Prezvzišeni dr. Gregorij Rožman izdihnil svojo plemenito dušo, daleč od rodne grude, katero je brezmejno ljubil.

Pa spet mu je bil dobri Bog milostliv, da mu je dal, da je zatisnil svoje trudne oči v krogu svojih vernih in vdanih Slovencev, med katerimi je trpel dneve begunstva.

In kakor je bil veliki škof ponosen na svoje drage Slovence, tako bo ves slovenski narod ponosen na svojega velikega vladiko, katerega mu je Bog poslal, kajti bil je veliki simbolj borbe za Slovenski narod.

Prezvzišeni dr. Gregorij je bil duša in srce oklica svobode Slovenskega naroda, ki je bil objavljen dne 3. maja 1945. Če to zgodovinsko delo ni postala stvarnost, je krivda velikih in močnih tega sveta, kateri so žrtvovali svobodo in neodvisnost ne samo Slovenije in Jugoslavije, temveč tudi drugih narodov.

Ker duh krščanstva in svobode ni mogel trpeti črnega robstva, pa na prošnje in rotnje svojih najbližjih je šel na pot begunske golgote, na čelu tisočev.

Na tej tuji cesti je zastalo veliko krščansko in slovensko srce.

In ko bo Bog dal, da bo nad našo lepo domovino vzšlo sonce svobode in bodo zapeljani tisoči, spoznali, da so bili ujeti v mreže hudobnega duha, bo Prezvzišeni škof Gregorij Rožman prišel domov, kjer ga bo pozdravil naš narod in iz vseh cerkva bodo peli zvonovi pozdrav velikemu vladiki.

Cleveland Ohio 21. nov. 1959

Bor. M. Karapandžić l.r.

• • •

Slovenija, ne samo kadar obhajaš praznik, tudi kadar trpiš, kadar te izkoriščajo, kadar barantajo za tvojo posest, katere nikoli niso imeli, kadar te kradejo po kosih, kadar se vdajajo tujcu za lastni interes, tudi takrat, posebno takrat, te imamo radi.

Naš pesnik Gregorčič je zaklical:

*»Ne stiskaj v meje se bregov, narasti vzkipi v tok strašan,
srdita čez bregove stopi in tujce lačne zemlje utopi,
na dnu razpenjenih valov!«*

»Slovenija moja, kjerkoli sem blizu ali daleč
od tebe – rad te imam!«

• • •

Narod, ki nima svoje vojske, ni narod

Narod smo ljudje, svobodni v izražanju, svobodni na volitvah!
Če tega ni, smo omejena družba, pod policijskim nadzorstvom,
družba v strahu in pritiski!

Oman

• • •

Svet brez Boga, v katerem je vse dovoljeno
je svet proti človeku.

• • •

Le kdor se nauči dajati namesto jemati, lahko živi srečno,
sproščeno, brez strahu.

Stane Granda

NOVI OBRAZI

Predvolilni čas, ki se je začel, ko je aktualna oblast ugotovila, da je na naslednjih volitvah brez možnosti, nas zasipava z različnimi domislicami.

Ena od teh je zahteva po novih obrazih, novih ljudeh v politiki. Logika tega gesla je preprosta.

Če mi ne moremo biti več na oblasti, naj ne bo tudi dosedanja opozicija. Zamenjajo naj jo novi, v politiki doslej neznani ljudje (s katerimi bomo iz ozadja vladali).

Mnogi so temu prozornemu in neodgovornemu geslu nasledli.

Spomnimo se Demosove zmage. V takratno skupščino so prišli resnično številni novi obrazi. Večinoma so to bili srčni ljudje, polni ljubezni do Slovenije. Tudi pomanjklive izobrazbe jim ne moremo očitati.

Že po prvih zasedanjih parlamenta, zlasti potem, ko je bilo jasno, da niti minimalne lustracije ne bo, pa so stare sile začele z njimi ples, katerega posledice čutimo še danes.

Pokazalo se je, da je politika dejavnost, ki ima, kljub nizkotnim pridevnikom, ki lepijo nanjo svoje zakonitosti, predvsem pa jo je treba obvladati. Premalo je hoteti, čeprav iskreno. Treba je znati! Do tega pa ni mogoče priti le na podlagi osebnega političnega prepričanja, prebranih knjig, iskrenosti in poštenja, ampak je potrebno obvladati politično taktiko in strategijo.

Kaj pomagajo vse velike ideje, če se zaradi neznanja spodtaknemo že ob prvi oviri.

Demosovi poslanci so večinoma vedeli kaj hočejo. Veliko idej pa niso mogli izpeljati, ker so jih »stari«, prekaljeni v desetletnih političnih bojih (v komunizmu so bili ti veliko bolj neusmiljeni) izigrali.

Velikokrat se spominjam nekega preverjenega starega politika, ki mi je tedaj rekel: *»Veš Stane tvoji so pošteni, ampak naivni. Samo javno jih pohvališ objameš preko ramen, pa glasujejo celo proti sebi!«*

Ob vsakih volitvah nekaj starih odpade in je nekaj novih. Pomembno pa je, da imajo ti določeno politično kilometrino, na lokalni ravni, da so se v politiki že izkazali. Slabo je, če se pridejo učiti v parlament., ker se v prvih mesecih vsake koalicije izpeljejo ključne stvari.

Po toči zvoniti je prepozno. Med »novimi obrazi«, ki se nam tokrat ponujajo, so številni stari, preverjeni partijski kadri. Nekateri bi kar znova uvedli samoupravljanje, predvsem pa dirigirano »demokracijo.«

Za tistega, ki ne zna ločiti zrna od plev, ki nima spomina, ki je naiven, predvsem pa pod vplivom »neodvisnih medijev«, ki so bolj partijski kot partija sama, bo težko biti pameten volivec.

Potrebujemo poštenost, znanje, odgovornost, pravno državo, ne pa novih obrazov ali volkov v ovčji koži.

»Lepo je biti mlad« - Nika

DAROVALI SO

Tiskovni sklad:

Frank M. Lukež M. D.	\$ 200.-
Frank M. Lukež M. D.	\$ 250.-
Lojze Burjes.....	\$ 100.-
Lojze Burjes.....	\$ 100.-
Stenly Stepec	\$ 80.-
Stenly Stepec	\$ 80.-
Frank Hren.....	\$ 80.-
Mili Lekan v spomin na	
Moža Jožeta.....	\$ 100.-
Karel Zajec.....	\$ 60.-
Miro Erdani v spomin	
Brata Milana.....	\$ 10.-
Lilian Sivec	\$ 40.-
Dr. Albert Jurečič	€ 50.-

Darovi društvu:

Ivan Hauptman.....	\$ 30.-
Polde Omahen.....	\$ 15.-
Metoda Peterson.....	\$ 10.-
Mery Virant.....	\$ 5.-

Rožmanov dom:

Janez Zupan.....	\$ 80.-
Janez Zupan.....	\$ 80.-

Največja sreča je osrečiti druge.

Prisrčna hvala vsem darovalcem. Bog vam povrni v sreči, uspehu in zdravju!

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov.

TABOR je last zveze DSPB - TABOR

Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Tabor izdaja konzorcij.

Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila.

• • •

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

• • •

TABOR es el órgano
de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos.

• • •

NAROČNINA (letna):

Za Slovenijo in Evropo 20 €.

Za vse druge države 20 USA dolarjev.

• • •

*Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:*

Mag. Ivan Korošec,

Bratov Učakar 90

1000 Ljubljana

Slovenija.

E-mail: ivankorosec@hotmail.com

• • •

Glasilo Tabor ureja uredniški odbor

Tehnični urednik: Andrej Gale

Tiskovna poročila: dr. Peter Urbanc

Konzorcij: mag. Ivan Korošec

Tiskarna: Rudi Mišmaš, Šmarje Sap

...in večna luč naj jim sveti ...

PO KRVAVIH PARTIZANSKIH ORGIJAH